

РЕОРГАНИЗАЦИЈА КОПНЕНЕ ВОЈСКЕ

ОСЛОНАЦ ОДБРАНЕ ЗЕМЉЕ

У доктринарним документима и стратегијским опредељењима Копнена војска задржала је најзначајније место у Војсци Србије, а самим тим и у одбрамбеном систему наше земље. Поменута чињеница не представља новину, али процес реорганизације у коме се Копнена војска тренутно налази мења много тога и то из корена. Већ изведене, наступајуће и предвиђене промене, у организацији Копнене војске, структури команди и јединица, месту и улози појединих родова и другим елементима функционисања овог вида оружаних снага, говоре да скоро ништа више неће бити исто.

Како ће Копнена војска изгледати за неколико месеци? Одговор на то питање потражили смо у Команди Копнених снага, чији састав представља језгро из кога ће се формирати нова Команда Копнене војске, са седиштем у Нишу. О саставу, величини, наоружању и опреми, организацији, људским ресурсима, укључивању у интеграционе процесе, трансформацији Копнене војске и другим питањима, разговарали смо са командантом Копнених снага генерал-потпуковником Младеном Ђирковићем, замеником команданта генерал-мајором Владимиром Стојиљковићем, начелником Одељења за људске ресурсе пуковником Војином Јондићем и начелником Одељења за везу и информатику пуковником Радојком Николићем.

■ КОМАНДА У НИШУ

Значајне измене у организацији Копнене војске почеле су пре две године, када су расформирани сектор КоВ у Генералштабу и више корпуса. Јединице Копнене војске тада су ушле у састав новоформираних Копнених и Оперативних снага и већ постојећег Новосадског корпуса. Конституисање команди Копнених и Оперативних снага представљало је само међукорак у формирању видовске команде Копнене војске.

Планирано је да команда Копнене војске буде формирана до краја фебруара 2007. године и преузме командовање и надлежности у способности развоју, опремању, усавршавању свих родова и служби Копнене војске и друге задатке тог вида наших оружаних снага. Зашто је Ниш изабран за седиште Команде Копнене војске? "Један од разлога" – одговара генерал-потпуковник Младен Ђирковић – "лежи у светском тренду да се сви нивои командовања не концентришу на једном месту. С друге стране, Ниш има јединствен геостратегијски положај у држави и на Балкану и могућност да се из тог града добро прати актуелна ситуација на југу Србије, у Копненој зони безбедности и на административној линији према Космету. Није без значаја ни

то што Ниш има добре комуникацијске везе, аеродром и квалитетну инфраструктуру”.

Дефинитивни формацијски изглед нове команде биће познат ускоро, мада већ постоје јасне назнаке како ће она изгледати. Команда Копнене војске устројиће се по функционалним елементима и тако следи пример Генералштаба Војске Србије. Она ће имати девет одељења (Л1 – људски ресурси, Л2 – извиђање и обавештајни рад, Л3 – оперативни послови, Л4 – логистика, Л5 – развој, Л6 – веза и информатика, Л7 – обука, Л8 – цивилно-војни односи и Л9 – финансије), задужена за одређене ресоре у командовању и извршавању задатака, Одсек за војнополицијске послове и Тим за сарадњу са Кфором.

Тим за сарадњу са Кфором је привременог трајања и постојаће све док буде актуелан задатак одржавања односа са међународним снагама на Космету.

У овом тренутку постоје недоумице везане за одељење које се бави обуком. Наиме, новоформирана Команда за обуку и доктрину преузеће Наставне центре, оспособљавање појединца и основну обуку војника на одслужењу војног рока, војника по уговору и подофицира. Самим тим поставља се питање колико треба да буде развијено одељење за обуку у Команди Копнене војске.

Шта је то суштински ново у структури Команде Копнене војске? У подели најодговорнијих дужности, поред команданта и заменика команданта, уводи се и нова функција начелника штаба, који ће бити носилац организације послова у Команди и обједињавати рад свих одељења. Одељење за финансирање издвојено је из логистике, чиме добија на значају праћење реализације, планска и законита употреба одобрених финансијских средстава. У односу на постојећих шест одељења у Команди Копнених снага, формираће се и два потпуно нова за развој и цивилно-војне односе. Јасно је да ће одељење за развој водити рачуна о осавремењивању наоружања и опреме, компатибилности са партнерима у свету и новинама у копненим војскама светских армија, док

ГРАНИЦЕ БЕЗ ВОЈНИКА

Копнена војска неће више обезбеђивати границе наше земље. Крај 2006. године означиле и завршетак примопредаје између граничних јединица Војске Србије и МУП-а на државној граници према Босни и Херцеговини, док ће се у првим месецима 2007. обавити примопредаја на граници према Македонији. На тај начин испуниће се европски стандард да границе обезбеђује полиција.

Административна линија према Космету дефинисана је посебним уговорима и разлозима, тако да ће Војска Србије, заједно са другим снагама безбедности Републике Србије, наставити да извршава тај задатак.

ОДБРАНА

ће одељење за цивилно-војне односе имати значајну улогу у сарадњи Копнене војске са цивилним структурима.

МОДУЛАРНОСТ И САМОСТАЛНОСТ

Копнену војску чиниће Команда (Ниш), специјална бригада (Панчево и Ниш), четири бригаде КоВ (Прва – Нови Сад, Сремска Митровица, Бачка Топола, Панчево и Шабац, Друга – Краљево, Рашка, Нови Пазар и Ваљево, Трећа – Ниш, Зајечар и Прокупље и Четврта – Врање и Лесковац), артиљеријска бригада (Алексинач и Ниш), неколико самосталних батаљона и речна флотила.

Генерал-потпуковник Младен Гирковић

Значи, командант Копнене војске имаће на директној вези не више од десет бригада и батаљона. О каквој је значајној промени реч, говори податак да је само генерал-потпуковник Младен Гирковић, у тренутку формирања Копнених снага (25. фебруар 2005), командовао са 15 бригада, 16 самосталних батаљона и 28 различитих састава. Када се овом броју додају и јединице Оперативних снага и Новосадског корпуса, добија се замашан збир од стотињак бригада, самосталних, допунских и граничних батаљона и других војних колектива. У међувремену, Копнене снаге су, на пример, извеле 164 организацијско-мобилизацијске промене, у којима су многе јединице расформиране, преформирани или препотчињене, тако да је и знатно смањен њихов број.

Нова структура Копнене војске треба да заживи до средине идуће године, а неке од бригада, попут Специјалне и Прве бригаде КоВ, већ су конституисане. Занимљиво је да ће команде бригада, такође, бити организоване по функционалном принципу, те да ће и команде батаљона имати сличну структуру.

Важна одлика бригада у односу на Команду Копнене војске и батаљона у односу на команду бригаде јесте већа самосталност. С тим циљем промењен је и систем логистике, тако да ће сваки гарнизон имати логистички састав, који ће обезбеђивати све јединице на одређеној територији. Батаљони и јединице имаће способност модулности, што значи да се ти састави могу

моделовати и комбиновати у формирању најподеснијег тактичког састава за извршавање конкретног задатка.

Која је улога родова и служби у будућој Копненој војсци? Једно је сигурно, Копнена војска ће бити носилац развоја родова пешадије, оклопно-механизованих јединица, артиљерије, инжењерије и атомско-биолошко-хемијске одбране. Пешадија, као краљица рата, остаје основни род Копнене војске, зато што она у извршавању наменских задатака експлоатише подршку и садејство осталих видова, родова и служби. Новост је да ће свака бригада КоВ у свом саставу имати по два пешадијска батаљона, различитог степена развијености.

Пажњу привлачи чињеница да у Копненој војсци постоји засебна артиљеријска, али не и засебна оклопно-механизована бригада. "Сада у свакој од бригада" – говори генерал Ћирковић – "имамо по један тенковски батаљон и у њих смо распоредили све перспективне тенкове које имамо. Бригаде, такође, имају артиљеријске дивизионе, али, ипак смо се определили и за артиљеријску бригаду, у којој су груписани артиљеријски системи већег калибра и домета. Једноставно, нисмо желели да оставимо Копнену војску без добре ватрене подршке, у ситуацији када ваздухопловство не може да пружи свој пуни допринос на том плану".

Инжењерија и АБХО имају посебно значајну улогу с обзиром на ангажовање Копнене војске приликом пружања помоћи органима власти у превенцији и уклањању последица природних катастрофа и акцидената. У овом тренутку актуелна је и идеја о прерастању крушевачког Центра за усавршавање кадрова у

Регионални центар АБХО, који ће се бавити заштитом и оспособљавањем становништва и чланова различитих структура за одбрану од хаварија и других невојних опасности.

ОБУКА ПРЕМА НОВИМ ЗАХТЕВИМА

У саставима Копнене војске изводиће се обука одељења, вода, чете и виших нивоа организовања, док ће оспособљавање појединаца преузети Команда за обуку и доктрину и њени наставни центри. Планира се да и у процесу оспособљавања заживе одређене измене, усмерене према већем квалитету и рационализацији обуке. "Све што је било позитивно у досадашњем систему обуке"

ИНФОРМАТИЧКИ АМБИЈЕНТ

У оквиру реорганизације Копнене војске указала се потреба и за новим и функционалним решењима у области телекомуникација и информатичке подршке. Нови приступ огледа се у чињеници да је први пут формиран јединствен орган за телекомуникације и информатику (од оперативног до тактичког нивоа), што говори о све већем значају информатичке подршке, без које је незамисливо планирање и вођење операција.

"У структурисању јединица везе" – каже начелник Одељења за везу и информатику пуковник Радојко Николић – "поштован је принцип високе флексибилности, мада је решење да јединица везе бригаде КоВ буде ранга вода, исувише скромно. Пред нама стоји потреба опремања савременом телекомуникационом и информатичком опремом, како би створили информатички амбијент у коме би корисницима, поред заштите и преноса информација, понудили и широк спектар телекомуникационих услуга. У предстојећем периоду род везе и служба информатике имаће додатне изазове, али с ослонцем на расположиве скромне материјалне и висококвалитетне људске ресурсе сигурно ће одговорити оштрим захтевима командовања".

Генерал-мајор
Владимир Стојиљковић

– тврди генерал-мајор Владимир Стојиљковић – “задржаћемо и доградити, поготово у делу обједињавања обуке више генерација и интеграције обуке различитих специјалности, родова и служби”. Копнена војска има добро уређене полигоне и стрелишта за извођење обуке као што су “Пасуљанске ливаде”, “Међа” и “Пескови”, а недавно је у нишкој касарни “Мија Станимировић” изграђен контролни пункт, где се војници и старешине увежбавају за учешће у мировним мисијама.

Нема сумње да ће приступање Програму Партнерство за мир утицати и на извођење борбене обуке. “Учешће у мировним мисијама” – наглашава генерал Ђирковић – “захтева да у процесу оспособљавања усвојимо нова знања, језике и стандарде који важе и за припаднике других оружаних снага. Наша је предност што у Копненој зони безбедности имамо својеврстан полигон и задатке, који су увелико слични операцијама за очување мира у свету. Охрабрује што за извршавање тог задатка свакодневно добијамо похвале од команданта Кфора и његових сарадника”.

Техничка опремљеност Копнене војске увек је зависила од материјалних могућности друштва. Тако је и данас, када се њени припадници опредељују за приоритете и реално могуће правце усавршавања и побољшања у виду добре заштитне опреме и савремених телекомуникационих и осматрачких средстава. У плану је опремање беспилотним летелицама, што ће омогућити добијање квалитетних информација са терена. Ипак, у целини гледано, реорганизација Копнене војске неће донети ништа ново у наоружању и војној опреми, ако се у “ново” не рачуна ослобађање од бројних неперспективних средстава, попут застарелих транспортера ОТМ60 или тенкова Т55.

Техничка опремљеност Копнене војске увек је зависила од материјалних могућности друштва. Тако је и данас, када се њени припадници опредељују за приоритете и реално могуће правце усавршавања и побољшања у виду добре заштитне опреме и савремених телекомуникационих и осматрачких средстава. У плану је опремање беспилотним летелицама, што ће омогућити добијање квалитетних информација са терена. Ипак, у целини гледано, реорганизација Копнене војске неће донети ништа ново у наоружању и војној опреми, ако се у “ново” не рачуна ослобађање од бројних неперспективних средстава, попут застарелих транспортера ОТМ60 или тенкова Т55.

КАДРОВСКИ ПОТЕНЦИЈАЛ

Правилно управљање људским ресурсима представља један од важних чинилаца у реорганизацији Копнене војске. “Период у коме је руковођење кадром” – говори начелник Одељења за људске ресурсе пуковник Војин Јондић – “представљало пуко распоређивање, неповратно је иза нас. Настојимо да развијемо нов систем управљања људским ресурсима, у складу са радним, стручним и интелектуалним способностима сваког појединца”.

Проблема у кадровској проблематици има и њихово решавање биће и један од најважнијих задатака Копнене војске у 2007. години. Основни проблеми везани су за “структурални проблем кадра”, то јест чињеницу да у новом изгледу Копнене војске има формацијских места официра и подофицира која не могу бити попуњена и поред тога што бројчано гледано имамо кадра у “вишку”. По речима пуковника Јондића, анализе говоре да ће бити потребно пет година како би се попунила места официра за која је предвиђен неки од степена последипломског усавршавања. Процене указују да ће бити потешкоћа и у прибављању кадра војника по уговору, с обзиром на пројектовани циљ потпуне професионализације.

Пројекат модернизације тенка М84 одложен је за нека боља времена. “Тај пројекат је одличан” – каже генерал Ђирковић – “и предвиђа значајна побољшања, али ...”. Наравно, “али” су финансијска средства, јер би у наредних десет година у модернизацију тенкова требало уложити комплетан једногодишњи војни буџет.

Како задржати и увећати борбену моћ Копнене војске у условима евидентне технолошке стагнације? Одговор се тражи у ефикасном коришћењу перспективних и поузданих борбених система и средстава која имамо, осавремењивању у границама материјалних могућности, све већој заступљености професионалног кадра и врхунској оспособљености. На даљи развој Копнене војске утицаће укључивање наше земље у интеграционе процесе и одређеност њених припадника да преданим и ефикасним извршавањем задатака дају што већи допринос на том плану. Извесно је да припадници Копнене војске имају потенцијал и способности да одговоре свим изазовима у одбрани земље и изврше све предвиђене мисије. Нова организација Копнене војске гарантује, с обзиром на физиономију савременог рата и борбених дејстава, да ће она бити незамењиви чинилац борбене снаге и одлучности Војске Србије. ■

Зоран МИЛАДИНОВИЋ
Снимили Д. БАНДА
и З. ПЕРГЕ

